

Sygn. akt II CZ 36/07

POSTANOWIENIE

Dnia 24 maja 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Helena Ciepła (przewodniczący)

SSN Stanisław Dąbrowski

SSN Tadeusz Żyznowski (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku Prokuratora Rejonowego w S.

przy uczestnictwie Miejskiego Klubu Sportowego oraz Prezydenta Miasta S.

o nakazanie uchylecia uchwały,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 24 maja 2007 r.,

zażalenia uczestnika postępowania Prezydenta Miasta S.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Ł.

z dnia 24 listopada 2006 r., sygn. akt [...],

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 24 listopada 2006 r. Sąd Okręgowy w Ł. odrzucił skargę kasacyjną uczestnika Prezydenta Miasta S. z powodu nie uiszczenia opłaty sądowej w należnej wysokości. Sąd uznał, że skarga nie została należycie opłacona, ponieważ w postępowaniu nieprocesowym podlega ona opłacie w wysokości 40 zł stosownie do art. 23 pkt 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, zaś uczestnik uiścił jedynie 30 zł. W zażaleniu uczestnik wnosił o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości, zarzucając niewłaściwe określenie podstawy prawnej zaskarżonego postanowienia. Podniósł, że w postępowaniu nieprocesowym strona wnosząca skargę kasacyjną powinna, jego zdaniem, uiścić opłatę podstawową w wysokości 30 zł.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sprawa o nakazanie uchylenia uchwały podjętej przez utworzony w formie stowarzyszenia Miejski Klub Sportowy ma charakter kasacyjny. W myśl art. 13 § 1 k.p.c., sąd rozpoznaje sprawy w procesie chyba, że ustawa stanowi inaczej. Przepis ten, jak to wielokroć już wyjaśniano w doktrynie i orzecznictwie Sądu Najwyższego, ustanawia domniemanie drogi procesu. Innymi słowy, w myśl przyjętej w kodeksie postępowania cywilnego zasady, sprawa cywilna objęta drogą sądową podlega rozpoznaniu w procesie, chyba że szczególny przepis ustawy stanowi inaczej.

W przepisach art. 29 Prawa o stowarzyszeniach nie określono wyraźnie, jaki charakter ma postępowanie w sprawach w nim wymienionych. Należy jednak zauważyć, że w ust. 2 tego artykułu ustawodawca przewiduje, iż w sprawach tych sąd wydaje „postanowienie”. Wskazówkę interpretacyjną przy wyjaśnianiu przedmiotowego zagadnienia zawierają również - ściśle związane z powyższym przepisem - art. 31 i 32 Prawa o stowarzyszeniach, bowiem mowa w nich także o wydawaniu przez sąd „postanowienia”. Nie bez znaczenia jest tu także fakt trzykrotnego użycia w art. 29 Prawa o stowarzyszeniach wyrazu „wniosek” w związku z określeniem pisma procesowego, będącego podstawą wszczęcia postępowania sądowego w omawianych sprawach. Z przytoczonych sformułowań

wynika więc pośrednio, że chodzi tu o postępowanie nieprocesowe. W związku z powyższym dopuszczalność skargi kasacyjnej, zgodnie z art. 519¹ k.p.c. nie jest uzależniona od majątkowego, bądź niemajątkowego charakteru sprawy.

W przedmiotowej sprawie zastosowanie mają przepisy ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 167, póź. 1398 ze zm.), zwana dalej „ustawą o kosztach”. Zarzut wadliwego określenia podstawy prawnej przez błędne, zdaniem uczestnika, powołanie art. 23 pkt 1 ustawy o kosztach, nie jest zasadny. Nie ulega wątpliwości, że przepis art. 23 pkt 2 ustawy o kosztach może mieć zastosowanie wyłącznie w sprawach, w których postępowanie nieprocesowe zostało wszczęte z urzędu. Przedmiotowa sprawa nie ma takiego charakteru, bowiem postępowanie zostało wszczęte na wniosek Prokuratora Rejonowego w S.

Wbrew zapatrywaniu skarżącego dyspozycja przepisu art. 23 pkt 1 ustawy o kosztach odnosi się do skargi kasacyjnej wnoszonej od postanowienia wydanego w postępowaniu nieprocesowym. Przepis ten ustala generalną zasadę polegającą na obowiązku uiszczenia od wniosku o wszczęcie postępowania nieprocesowego lub samodzielnej jego części opłatę w wysokości 40 zł, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Żadna regulacja szczególna nie przewiduje obowiązku uiszczenia opłaty w innej wysokości w sprawach o nakazanie uchylenia uchwały stowarzyszenia. Przepis art. 3 ust. 1 ustawy o kosztach stanowi, że opłacie podlega pismo, jeżeli przepis ustawy przewiduje jej pobranie. Wśród pism podlegających opłacie wymieniona została w ust. 2 pkt 3 także skarga kasacyjna. Powyższych przepisów nie można interpretować w ten sposób, że opłacie podlega jedynie pismo wszczynające postępowanie nieprocesowe, zaś od tego obowiązku zwolnione są środki zaskarżenia. W razie braku szczegółowej regulacji ustawa wymaga uiszczenia opłaty skargi kasacyjnej w wysokości przewidzianej dla pisma wszczynającego postępowanie w sprawie.

Zgodnie z art. 130² § 3 k.p.c., sąd odrzuca bez wezwania o uiszczenie opłaty pismo wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego środki odwoławcze lub środki zaskarżenia (apelację, zażalenie, skargę kasacyjną, skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego

orzeczenia, sprzeciw od wyroku zaocznego, zarzuty od nakazu zapłaty, skargę na orzeczenie referendarza sądowego) podlegające opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu zaskarżenia. Mechanizm ten służy przyśpieszeniu cywilnego postępowania sądowego, ma na celu odciążenie sądu od czynności związanych z wezwaniami do uiszczenia tych opłat. Nie ulega wątpliwości, że w przedmiotowej sprawie skarżący nie wniósł opłaty od skargi kasacyjnej w należnej wysokości 40 zł, lecz jedynie w wysokości 30 zł.

W tej sytuacji Sąd Najwyższy oddalił zażalenie jako nieuzasadnione (art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.).